

Kvalitetssäkring av byggsystem för ytterväggar och fasader

Lars Olsson
SP byggnadsfysik
och inomhusmiljö

- P-märkning av byggsystem (systemhållare), med tekniska krav
- P-märkning av platsbyggande (entreprenör)

SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut

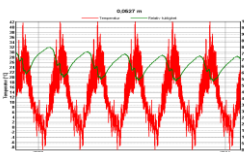
De flesta varianter av ytterväggar, fasader och skikt i väggen kan P-märkas som ett system

SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut

Kvalitetssäkrat byggsystem

- Systemhandlingar
- Definiering av systemet
- Regntäthet, dräneringsförmåga m.m.
- Fuktberäkning
- Mätningar i fält
- Lufttäthet
- Bärförmåga, stadga och beständighet
- Brand
- Värmeisolering
- Ljudisolering
- Komponentkrav (relevanta egenskaper)
  - Vattentäthet, vattenabsorption.....
  - Mögelresistens
  - Åldringsbeständighet
  - Korrosionsbeständighet m.m.

SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut

Kvalitetssäkrad entreprenör (platsbyggande)

- Behörig personal och utbildningsprogram
- Samtliga handlingar som berör P-märkt byggsystem (tillhandahålls av systemhållare).
- Förutsättningar (väderskydd, ställningar, maskiner m.m.)
- Inköp av produkter/material
- Arbetsinstruktioner (även instruktioner från systemhållare)
- Montagebeskrivning (tillhandahålls av systemhållare)
- Egenkontroll av platsbyggande (tillhandahålls av systemhållare)
- Tillverkarförsäkran/märkning (P-märkt objekt), avvikelserapporter, dagböcker på arbetsplats etc
- Dokumentstyrning och arkivering av dokument
- Reklamationer

SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut

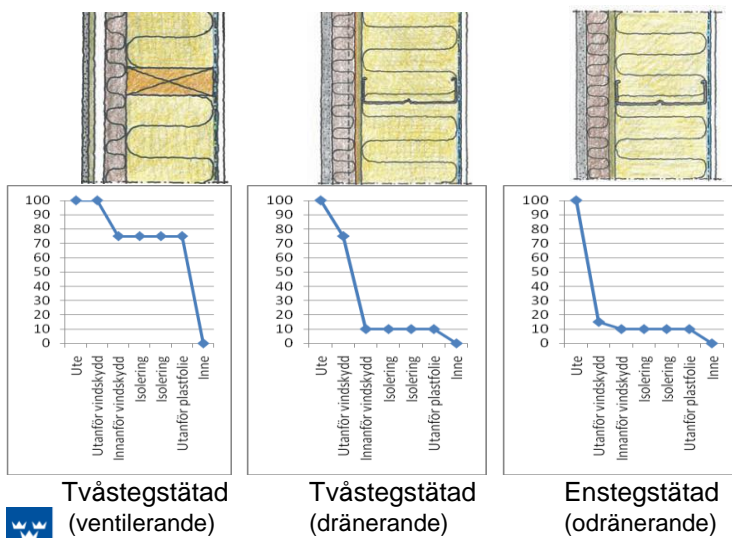

Förväntade sprickor mellan puts och detaljer, hur ser tätningen ut bakom sprickor?

SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut

Tryckfördelning för olika konstruktioner

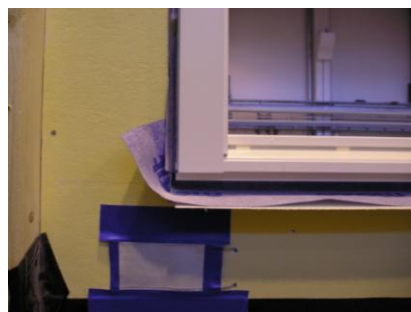
SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut

Provning av fönstermontage (SP rapport 2009:35)

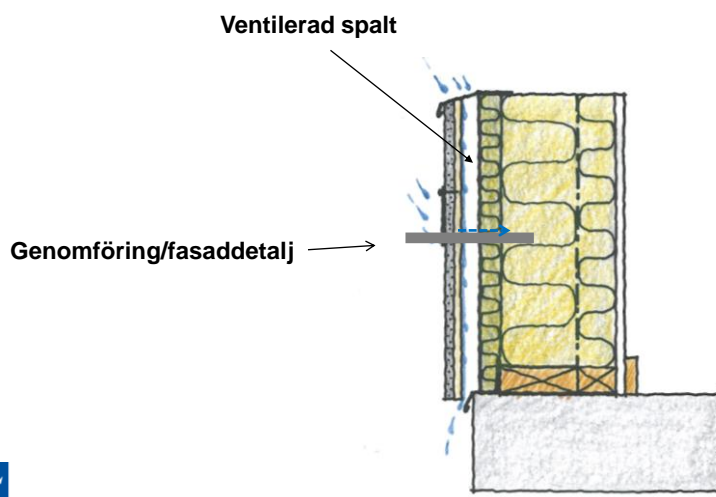
SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut

Sekundär tätning/vattenutledning

SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut

Hur väl fungerar en ventilerad spalt?

SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut

Resultat från genomförda provningar förra året

- 1 = enstegstättad
2= tvåstegstättad (dränerad)
3= tvåstegstättad (ventil.)

Röda siffror anger läckage och vid vilket tryck/vindbelastning det inträffade

Väggtyp	Pustsocklek	Pusbärare	Fönster 1	Fönster 2	Elrör	Rörelsefog	Balkong	Ventil	Markis	Stuprör	Elskap	Lampa	Skärmmak
1	7-8	EPS	150	Tät	150	Tät	0	Tät	Tät	Tät	Tät	Tät	-
1	20	Minull	0	Tät	Tät	-	450	150	Tät	Tät	-	-	Tät
1	20	Minull	450	150	Tät	-	150	Tät	Tät	Tät	-	-	450
1	20	Minull	0	0	Tät	-	600	Tät	Tät	150	-	Tät	150
1	7-10	Minull	0	0	-	-	600	-	-	-	-	-	-
1	6-8	EPS	Tät	Tät	Tät	-	-	Tät	-	Tät	-	Tät	-
1	7-10	EPS	300	300	Tät	-	-	450	-	-	-	Tät	-
1	7-8	EPS	150	150	150	Tät	0	Tät	Tät	Tät	Tät	Tät	-
1	7-8	EPS	0	150	300	-	-	Tät	-	-	-	-	-
1	25-30	Minull	150	150	-	Tät	300	Tät	Tät	Tät	0	Tät	-
1	7-8	EPS	Tät	150	150	-	0	Tät	Tät	Tät	0	Tät	-
1	20	Minull	0	Tät	Tät	-	0	Tät	Tät	Tät	-	Tät	-
1	7-10	Minull	Tät	Tät	Tät	-	Tät	Tät	Tät	Tät	-	Tät	-
1	8-10	EPS	400	400	Tät	-	Tät	Tät	Tät	Tät	-	Tät	-
2	10-14	Minull	Tät	Tät	-	Tät	Tät	Tät	Tät	450	Tät	Tät	-
2	5-10	EPS	Tät	Tät	Tät	Tät	Tät	Tät	Tät	Tät	Tät	Tät	-
2	10-14	EPS	0	0	0	-	0	Tät	-	-	-	-	-
2	10-14	Minull	0	150	Tät	-	0	Tät	0	150	-	-	-
2	5-10	EPS	300	600	Tät	-	Tät	Tät	Tät	Tät	-	-	-
2	10-14	EPS	Tät	Tät	Tät	Tät	Tät	Tät	Tät	Tät	-	-	-
2	8-12	EPS	Tät	Tät	Tät	-	Tät	Tät	Tät	Tät	0	Tät	-
2	12-14	Minull	Tät	Tät	Tät	-	Tät	Tät	Tät	Tät	300	Tät	-
3	3-4	Skiva	0	0	Tät	Tät	Tät	450	0	0	-	-	-
3	6-8	Skiva	Tät	Tät	Tät	-	Tät	Tät	-	-	-	-	-
3	6-8	Skiva	0	Tät	Tät	-	450	Tät	-	-	-	-	-
3	6-8	Skiva	0	0	Tät	-	300	Tät	450	Tät	Tät	Tät	-
3	7-10	Skiva	Tät	Tät	Tät	-	Tät	Tät	Tät	Tät	Tät	Tät	-

SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut

Kvalitetssäkrat objekt

- P-märkt byggsystem (provat och utvärderat)
- Kvalitetssäkrad entreprenör (korrekt montage)
- Tillverkarförsäkran/märkning utfärdas av entreprenör (kvitto på fabrikat och montage)
- Tredjepartskontroll (stickprov) av platsbyggande/entreprenörer (trygghet för alla)

Tillverkningen sker i fält vilket är under okontrollerade förhållanden, jämfört med i fabrik, varför certifiering av entreprenör blir särskilt viktig

www.sp.se

SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut